

ФОРМУВАННЯ ГУМАНІСТИЧНОЇ СПРЯМОВАНOSTІ СВІТОГЛЯДУ МАЙБУТНЬОГО ЮРИСТА

Проблема особистісного розвитку юриста є надзвичайно актуальною, оскільки пошуки ціннісних орієнтацій як життєтворчих ідеалів і смислів є характерними для трансформаційних процесів у напрямку гуманізації в галузі права і правозастосування, які відбуваються в Україні. Сучасні реалії потребують становлення юриста нового типу - професіонала з гуманістичним характером спрямованості світогляду, здатного до постійного самовдосконалення, оскільки очевидною є залежність ефективності правової системи від рівня морального і професійного розвитку юриста.

Як правило, рівень професіоналізму юриста визначається наявністю розвинутого особистісного потенціалу—сукупністю системних правових і загальнонаукових знань, умінь, навичок. Однак діяльність особистості завжди має ту чи іншу соціальну і моральну значимість, відповідно до її ціннісних орієнтацій, переконань. Тому особистісний професійний потенціал може застосовуватися і реалізуватися юристом по-різному, залежно від спрямованості його світогляду, яка може визначатися гуманістичними, соціоцентричними, егоцентричними та іншими орієнтаціями. Так, юрист навіть з найвищим рівнем знань, умінь і навичок може діяти непрофесійно, незаконно, аморально та антигуманно. Саме спрямованість світогляду, соціально- психологічних настанов діяльності юриста є ціннісним виміром його особистісного професійного потенціалу, соціальною, моральною і професійною зорієнтованістю, яка поєднує такі риси-компоненти: потреби, цінності, інтереси, ціннісні орієнтації, принципи, переконання, провідні мотиви.

Основи світогляду закладаються в родині, у загальноосвітній і вищій школі із засвоєння моральних цінностей. Найважливішою метою виховання має стати формування не тільки належного рівня особистісного професійного потенціалу (як це нині), а гуманістичного характеру спрямованості

світогляду, соціально- психологічних настанов діяльності особистості. Адже якщо рівень знань, умінь і навичок можна надолужити за умови прагнення до цього самого юриста завдяки постійному професійному самовдосконаленню, то «перевиховати» світогляд зрілої людини майже нікому ще не вдавалося. Тому на практиці сучасний український юрист зазвичай фахівець із належним рівнем інтелекту, але не завжди моральна особистість.

Утім, слід визнати, що система сучасної освіти більше зорієнтована на юридичну прагматику. В таких умовах мета виховання вбачається у формуванні в майбутнього юриста високого рівня професійного потенціалу. Проте вважаємо, що в навчальному процесі велику роль повинні відігравати ті дисципліни, на яких вчать не тільки ефективно, логічно мислити, а й опанувати емоційним «інструментом», необхідним для найважливішого - роботи з людьми. Без гуманістичного світогляду майбутній юрист не зможе належним чином виконувати свої професійні функції, бо навіть найвищий рівень особистісного професійного потенціалу знецінюється, якщо людина нехтує моральними принципами. Тому головним завданням підготовки і виховання майбутнього юриста є формування гуманістичного характеру спрямованості світогляду, соціально-психологічних настанов діяльності, а не тільки розвиток особистісного професійного потенціалу. Студенти мають учитися аналізувати проблему не тільки з юридичного погляду, а й морального. Неможливо підготувати студента до практичної діяльності, якщо він не усвідомлює роль і значення майбутньої професії в суспільному житті.

Це питання потребує детального вивчення, що є можливим при використанні потенціалу міждисциплінарного дискурсу, який повинен забезпечити розробку ефективних підходів стосовно формування гуманістичного характеру світогляду, соціально-психологічних настанов діяльності майбутнього юриста.

Отже, виховання юриста має бути цілеспрямованим, комплексним, організованим впливом на його особистість та ґрунтуватися на загальних

морально- правових цінностях, що базуються на принципах гуманізму, справедливості, законності, незалежності, патріотизму, колективізму.